

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שתחדש עלינו את החדש הזה לטובה ולברכה, ותתן לנו חיים ארוכים, חיים של שלום חיים של טובה חיים של ברכה חיים של פרנסה חיים של חלוץ עצמות חיים של יש בָּהֶם יראת שמים ויראת חטא חיים שאין בהם בושה וכלמה חיים של עשר וקבוד חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים שימלא ה' משאלות לבנו לטובה. אמן סלה

גמ' ברכות טז ע"ב

בתר צלותיה אמר הכי: "יהי רצון מלפניך ה' רב אלהינו שתתן לנו חיים ארוכים, חיים של שלום, חיים של טובה, חיים של ברכה, חיים של פרנסה, חיים של חלוץ עצמות, חיים של יש בָּהֶם יראת חטא, חיים שאין בהם בושה וכלימה, חיים של עושר וקבוד, חיים שתהא בנו אהבת תורה ויראת שמים, חיים שתמלא לנו את כל משאלות לבנו לטובה"

ערוך השלחן סימן תיז

אך מה שאומרים ה"ה רצון" מקודם – תמיהני היאך מותר להתפלל בשבת תפילה חדשה, מה שאינה בטופס ברכות, אלא תפילה בפני עצמה? ומבקשים... אבל? על פרנסה ושאר צרכים, ואיך מותר בשבת מכל מקום מי התיר לנו לקבוע תפילה חדשה

ועם כהנהיגו ב'הסוּד' על נוסח התפלה, יהי רצון שסמללים בשבת שסמכרים החדש קודם לסמכרים קביעת החדש, וחוזרים בה, בזכות תפלה רב"י; ולא נבאיר

ענין החיוב וההפסד, כי אם אמנם סבאור בחלופי (ברכות, פ"ו ב') שתפלה זו חבר רב"י, אך רק מצונו בנפרא עם כמה הפלות שחברו הכספים שנים, ואין אנו סמללים שיעלו לרצון, בזכות סמכרים פלוני וסלוני:

כמו התפלה, יהי רצון שתחילתי היום סמיני פנים וכו' * שסבאור בנפרא שחברה רבי (רבינו הקדוש), ואין אנו סמללים שתקבל תפילתי, בזכות תפלה רב"י; והתפלה, אלתי עדי שלא נוצרתי וכו' * שאומרים בתפלה יחזיל סבאור בנפרא שחברה רבא, ואין אנו אומרים שתקבל, בזכות תפלה רבא;

וכן סבאור עם (ו' א'), והתפלה, אלתי נצור ליפני פניו וכו' * שאומרים בסוף תפלה סמיני, תכרה סר ברי' רבינוא, ואין אנו סמכשים שתקבל בזכות סמכרה; ומה ראיה בתפלה זו לשבת שסמכרין החדש לבקש שתקבל, בזכות תפלה רב"י; והכלל דבר שלא שמענו פעולם לבקש באופן כזה, גם לא מצונו דונמחה:

וכדומים אחרים שני את הנוסח פן, בזכות תפלה רב"י * לטפס, בזכות תפלה רבי' *; וטובה, כי תרטיפו המתקנים בקושי הרבה כמו שחזרנו, ועל כן אמרו לתקן כמו שתקנו פן רב"י לרבי':

אבל הנה גם שני זה לא יספיק להוציא את הדעת, כי הלא כמה הפלות הן ברבים (בלוסר, סרוב עם) ואין אנו סמכשים כלל שתקבלנה בזכות תפלה רבי';

וכתבתי או ב'הסוּד', כי, לדעתך, פשר הדברים כך הוא:

לפנים בישראל וסמללים החדש פורם נגלה בעולם, והי כל הסמיני, כמו ספרי הפלות וספרי לוסר, כולם נעתיקים סמכרה די של סופר אורי לתוכת די סופר אורי, וטור אחת ליר שנה וסמנה לשלישית ולרביעית וכן הלאה; וכל אורי ה' מחשב לו

אוצר התפלות

בשבת? ואי איישר חילי אבטלנה. אך קשה לשנות המנהג, וצריך עיון גדול.

מגיד תעלומה על מסכת ברכות (בעל הבני יששכר)

חיים שתמלא לנו כל משאלות לבנו לטובה. זה עידן ועידנים שהנהיגו לומר זה הנוסח קודם שמברכין החדש ונדפס בסידורים ומסיימין בה בזכות תפלה רבים ואין לזה פירוש וביאור, וגראה שהוא טעות שהיה כתוב בסידורים והקודמים רשום למטה ברכות תפלה רב, ורצ"ל כמצוין שהתפלה הזאת היא ממס' ברכות והיא תפלה רב, וכאשר בא זה לאיש אשר לא ידע ספר הנה לא ידע פירושו של הדברים והגיה מדעתו בזכות תפלה רבים והוא טעות.

ערוך השלחן שם

ולכן יש בסידורים בסופו "בזכות תפילת רב". אבל זהו דברי בורות: מה שייך "בזכות תפילת רב"? ונראה שהמדפיסים טעו בזה, שהמציין ציין שזהו "תפילת רב, ולא ידעו הכוונה, והוסיפו תיבת "בזכות

מקור ברוך חלק ג' עמ' תשב (בנו של הערוך השלחן)

ואת הספר המתוקן לטענו לקטני ורכישו הרשי, כנסנו וכווננו וכיור הפני בית, שישאר הוא לעשות בהם סדרים וסמכרים ככל התפלה על רוחו; ועל כן הי נוסח לו רשות לעצמו לרשום בגלוני הספר מה שירי נראה לו לרשום ולהעיר, וגם להציה ולהקין, ולחפש ולנרע, כמו תראה בעינו ובפי התפלה על רוחו; (והארכתי פה למעלה בפריחה לפרק זה)

וה' אורי, הבעלים שרשם לו בפרויו בסוף, יהי רצון, אורי הפלים, שישלא זה כל משאלות לבנו לטובה! את הסקור סמכרה זו פ'למוד, וגם את שם סמכרה ורשם בצד העליון כזה:

* גרסה תפלה רב, חיים שישלא ה' משאלות לבנו לטובה *

הרשום הנראה מה הרישום — שסוקרה של תפלה זו היא במסכת ברכות, וסמכרה בלוסר, סמללה הרישום הוא החכם, רב"י, והוא סבאור, ברכות תפלה רב"י;

ושם העתיק אורי המתקנים מתעקק או מתעקקה הגנה והלאה, והוא לא ידע, כי תפלה זו נמצאת בסמ' ברכות, ועם זה ה' נראה לו הרי' שן תפלה, ברכות' לאות ז"ן (כאשר סכת הפשוט הרגיל נוחות אוחיות אלו להתחלק קצת עם המתקן, וגם אולי נגדר פנים רחיו פן נג הרי' *; ועם זה נבשל בכלל בקריאת סמלון ויבא תחת תפלה, ברכות' — בזכות' *; ושוב הבוא הוא או מתקן שחזרו את כל תפלה האלה, בזכות תפלה רב"י לנשך תפלה של, יהי רצון, ע, ויבא מה שיצא אורי פן בסוף הרישום להתפלה הזאת בתעקקות הבאות אורי התעקקה הסמוכות הזאת, וסמכ לרשום, וסמכים לרשום כיום הנה!

ועין למעלה בחזרה לסימן הקודם על דבר כניסה רביים פן תדיר או פן תגלין לנשך תפלה, ועדי אכתיב מה אילה להלן בסופן ח' בענין השמרככות רביים פן תדיר לנשך תפלה. —

גם על זה באה השערה אבא פרי, כי בכל לבו ח' סקבל לחדוש ע, לולא הסמכרה מסמכין שסמכיה בתפלה פ'סיפ' ויסוס. —

בסודיים אודים בזכות תפלת רב למי שרב חבר
את התפלה הזאת, אינו נכון כלל, לפי
שהקדוש ברוך הוא אינו מקבל את התפלה
בזכות מחברה כי אם בזכותו של המתפלל עצמו
אם הבין את לבו נראוי בשעה שהיה מתפלל,

דברי תורה (מהדורא ד' אות קז) – בעל המנחת אלעזר

וע"כ י"ל מסיימין "בזכות תפלת רב" היינו כעין שנוהגים
לומר שתוך הגמרא מנהגין (וה"ל מ"ב ע"א) הברכה בקידוש לבנה כליל
ט"ו (כדי להנצל מברכה לבסלה) כן הכי נמי אין שואלים צרכינו בזה
בשבת ומזכירים בזה תפלת רב רק כי רב היה מתפלל כך (בחול) כנוכר
בגמרא ועל כן מסיימין "בזכות תפלת רב" שבזכות תפלת רב שהיה
מתפלל בנוסח הלו תעננו גם עתה בחדש טוב ומבורך בכל הפרטים
ובכללות העיקר כנוכר. כן י"ל ליישב מהנגזר של ישראל. והנה ראיתי
עתה בסידור אוצר התפלות שכתב שאין לומר בזכות תפלת רב כי הקב"ה
אינו מקבל התפלה בזכות מתברם כי אם בזכות של המתפלל עצמו אם
הבין לבו כראוי בשעה שהוא מתפלל עכ"ל. וזה אינו. והלא מצינו הב
של מחברי התפלות בכנותיהם עד שהם פותחי שערים ברקיע לקבל
תפלותינו בנוסחותיהם כמו אנשי כנה"ג וכן כפויסים אנו מתחילין מסוד
הכמים ונבונים. ומלמד דעת מבינים (מייסדי הפיוט הלו) אפתחה פי וכו'
(וה"ל דית ח"ט אות צ"ב) ע"כ י"ל נכון כדברינו הג"ל, ובפרט תפלה שתוקן
רב דהוא ר' אבא תלמיד רשב"י (כמ"ש דרמ"ע מפאנו ו"ל) שנתקנה על
דרך הסוד בודאי

אמנם שמעתי מרבים וכן שלמים וכמומני גם מאבותי הקדושים ז"ע
שאמרו "בזכות תפלת רב" (ואתן שאומרים בזכות תפלת רבים או רב
ורבים הוא בודאי טעות כנ"ל) [הן אמר כי בסידורים המדויקים לא נמצא
כלל נוסח זה "בזכות תפלת רב" ונראה שנתוסף או בטעות וכדברי וקיני
במגיד תעלוטה עכ"פ כיון שהוספתו רבים וכן שלמים נראה ליישבה]
דבאמת קשה דהלא הוא שאלת צרכיו בשבת דבשלמא יחדשו הקב"ה
עלינו ועל כל עמו בית ישראל וכו' הוא נוסח ברכות שמברכין החדש
שיחיה נתחדש בכל הברכות האלו לטובה וגם מה שמוסיפין בזה (על
תפלת רב) שתחדש עלינו החדש הזה לטובה ולברכה י"ל שהוא כוללת
ישראל לטובה ואינו כשאלת צרכיו הפרטית

מה שאין

כן כשמבקשים בזה ותתן לנו חיים וכו' של פרנסה חיים של חלוץ עצמות
וכו' חיים של עושר וכבוד וכו' זהו שאלת צרכיו הפרטית צורכי נשמות
ואיך הותר זאת בשבת הלא זה היה תפלת רב רק בחול (כנראה) בתר
צלותיה.

דברי תורה (מהדורא ט' אות צח)

סידור כתר נהורא

אם נוסח של סידור נהורא, בנתינת תפלת רב, נתינו נוסח נהורא ליו וכן
כל, כי הקב"ה אינו מקבל את תפלתו בזכות מתברם, כי אם בזכותו של המתפלל, אם סוף זה
התפלה נוסח נהורא, לרובן אין מסיימין בברכה קדש, כדעת הגאון הגדול רבינו שמשון
לא נמצא חז"ל וכו', בזכות תפלת רב חיים וכו', או מכלית נוסחת ופחותה טוב וכו' וכו'
הקדושה י"ל אין מסיימין, בזכות תפלת רב, לפרט חמשה עשר עשרה עשרה רב נהורא רב ג'
זה ליו וכן נהורא, כי ל"ט זה היה נוסח נהורא כדעת רבינו שמשון, כי היה מסיימין
פסוק בזה סוף זה היתה, כדעת הגאון הגדול רבינו שמשון, כי היה מסיימין
ועם סמכות נהורא רב, ועל סוף נהורא זה היתה רבינו שמשון, כי היה מסיימין בזה
התפלה נוסח נהורא, וכו' (המב"ר)

ואין צריך להאריך בדבר הגודע בודאי כי התפלה מוטלת
להתקבל ולכוון כראוי בזכות מחברה ומייסדה בודאי קודש יסודה וז"ע
ולא כאשר פער פיו הפתוי הלו כי אין נפקא מינה כלל מי מתברא.

צח. בסידור כתר נהורא שהדפיסו עתה מחדש בפרעמישלא ושם
"המגיה" תתום בהגהותיו ראיתי עתה בברכת ר"ח

ח"ל המגיה

עכ"ד המגיה המוטעה הזאת בטפשותו. כי מ"ש כי
הקב"ה אינו מקבל את התפלה בזכות מתברם וכי לא ראה או לא ידע
בה"ר שאומרים קודם ולאחר תהלים בזכות רוד המלך וכאלו אמרן וז"ע

וכן בסידורים בסידורים הקדמונים הנוסחות כשם שענית למי שאמר
המוסר הלו (רוד המלך) כן תענה ותשמע את תפלתו וכן כדצא ובפרט
בכתבי הארז"ל שלא לומר הפיוטים רק מה שייסדו הקדמונים כמו
התנאים הקליר ור"ג בן הקנה וכן פיוטים ליום ב' דר"ה מרבינו שמעון
הגדול ז"ל וכדצא שאמרם רבינו הארז"ל בצפת"ו בביה"ב האשכנזים
והלך אז במכתוב כדי להתפלל או כדי לומר אלו הפיוטים מה שאין כן
האחרים מתבני הפיוטים שלא ידעו ואין כח בהם בפנימיות כמ"ש

ובין מ"ש הג"ל בשם יש משערים כי היה רשום ר"ח 'ברכות תפלת
'רב כנ"ל. הן גנוב הוא אתו ולא אמר דבר בשם אומריו הוא זקני,
מד רבינו, הגה"ק ז"ל במגיד תעלוטה על ברכות (וה"ל ט"ו ע"ב) שכתב זה
(וזה"ק מגיד תעלוטה הוא גודע שם בעירו פרעמישלא סמוך ונראה
לאחריה דמר ז"ל ומקום תלמידיו וז"ח והדברים האלו גודעים שם ועשה
את עצמו כלא ידע וכתב בשם יש המשערים) דרך כלל אין כדאי להטפל
בהמגיה (או המקלקל הלו) אך בזה עיין בדברינו בד"ת [מהדורא ד' אות
ק"ו] מ"ש וגם ע"ד סידור אוצר התפלות שכתב גם כן בהיה"ר שמברכין
חדש וכו' (וממנו לקח הלשון הכמים המגיה הנזכר שאין התפלה מתקבל
בזכות מחברה כנ"ל) ועיי"ש בד"ת מה שיישבנו נוסח הגודע בזכות תפלת
רב כדי שלא להתפלל שאלת צרכיו בשבת (כי רב י"ל היה מתפלל זה
רק בחול) על כן מזכירין רק כמו שלומרים בגמרא במקום שיש ספק
ברכה ועיי"ש [העיריותי בזה למוסר על ההפקרות בימינו מכל אחד
שרוצה להיות חוב"ר תב"ד וידעונו". ה' ישמרנו:]